

Till arbetspensionsanstalterna

DELTIDSPENSION FR.O.M. 1.1.1994

1

Nuvarande tillämpning av deltidspension

Genom cirkulär 35/86 (Tillämpningsanvisningar gällande deltidspensionen) och A 28/89 (Deltidspension från olika pensionssystem) har Pensionsskyddscentralen gett direktiv om tillämpningen av deltidspension. Cirkulär 35/86 har kompletterats med brev 4/87. Dessa direktiv kommer att fortsätta att gälla och gäller som sådana dem som gått i deltidspension före 1.1.1994.

Stadgandena i pensionslagarna inom den privata och offentliga sektorn som gäller deltidspension skiljer sig nuförtiden på flera punkter från varandra.

Skillnader föreligger i bl.a. förutsättningarna att beviljas pension och i pensionens begynnelsestidpunkt. Inom den privata sektorn är deltidspensionens belopp 44-46 procent, inom den offentliga sektorn 50 procent av minskningen i förvärvsinkomsten.

För arbete som utförts av deltidspensionstagare intjänas pension på normalt sätt. Inom den offentliga sektorn intjänas pension också på basis av den tid under vilken pensionstagaren lyft deltidspension som om han under deltidspensionstiden varit i offentlig tjänst. Den pensionsgrundande lönen anses då utgöra minskningen i förvärvsinkomsten. Inom den privata sektorn intjänas pension nuförtiden inte för den tid man lyft deltidspension. Då ålderspension senare beräknas höjs den pensionsgrundande lönen eller arbetsinkomsten för förvervsverksamheten under deltidspensioneringen med vissa koefficienter.

2

Nya stadganden

Stadgandena som gäller deltidspensionen inom den privata sektorn ändras delvis fr.o.m. 1.1.1994. I detta brev ges direktiv om tillämpningen av de ändrade stadgandena.

Juridiska avdelningen och
planerings- och kalkylavdelningen

28.6.1993

2.1

Ålder

Den nedre åldersgränsen för pensionen sjunker från 60 år till 58 år. Efter ändringen är åldersgränsen densamma som inom den offentliga sektorn. Stadgandet om den nedre åldersgränsen återfinns i 4 f § 1 mom. APL.

2.2

Begynnelse-tidpunkt för pensionen

På grund av att den nedre åldersgränsen ändrats ändras också stadgandet om begynnelse-tidpunkten för deltidspension lagtekniskt. Pensionen kan tidigast börja från ingången av månaden närmast efter den då arbetstagaren fyllt 58 år. Pensionen kan fortfarande beviljas retroaktivt för endast sex månader före den månad då ansökan om deltidspension gjordes (4 g § 1 mom. APL).

2.3

Pensionens storlek

Efter lagändringen är deltidspensionens storlek 50 procent av skillnaden mellan den förvärvsinkomst som pensionstagaren haft av heltidsarbete och den förvärvsinkomst han haft av deltidsarbete (5 c § 1 mom. APL). Enligt de tidigare stadgandena var pensionsbeloppet 44-64 procent av minskningen i förvärvsinkomsten. Det nya stadgandet motsvarar stadgandena i pensionslagarna för den offentliga sektorn.

Stadgandet för pensionens maximibelopp har inte ändrats. Maximibeloppet utgör fortfarande 75 procent av det intjänade, samordnade pensionsskyddet.

2.4

Ny pension intjänas under pensioneringstiden

För personer som går i deltidspension 1.1.1994 eller senare intjänas pension av deltidsarbete på samma sätt som av annat arbete dvs. 1,5 % per år fram till början av det kalenderår under vilket arbetstagaren fyller 60 år, och därefter 2,5 % per år. Dessutom intjänas pension även för den tid arbetstagaren fått deltidspension med 1,5 % per år av minskningen i förvärvsinkomsten (5 § 6 mom. APL). Den pensionsdel som intjänats under den tid arbetstagaren fått deltidspension fogas till ålders-, invalid- eller arbetslöshetspensionen som beviljas senare.

Till den senare pensionen fogas det belopp som utgör 1,5 procent av den pensionsgrundande lönen för varje år som arbetstagaren fått deltidspension. Vid beräkning av tillägget beaktas som pensionsgrundande tid den tid arbetstagaren fått deltidspension på samma

Juridiska avdelningen och
planerings- och kalkylavdelningen

28.6.1993

Från början av år 1994 tillväxer pensionen på följande sätt:

- a) av heltidsarbetet A
- normalt 1,5 % per år,
- b) av deltidarbetet B
- 1,5 % för tiden före det år arbetstagarren fyller 60 år
- c) för deltidspensionstiden C
- 1,5 % av minskningen i förvärvsinkomsten för tiden mellan pensioneringstidpunkten och tidpunkten då arbetstagaren uppnår pensionsåldern.

Pensionstillväxten enligt 2,5 % från början av det år som arbetstagaren fyller 60 år baserar sig på lagändringen som träder i kraft 1.1.1994. Frågan beskrivs noggrannare i separat cirkulär som sänds senare.

Exempel 2

Personen är född 30.5.1936

APL-heltidsarbete 1.7.1965 - 30.5.1994
APL-deltidsarbete 1.6.1994 - 30.5.2001

Den pensionsgrundande lönen för heltidsarbetet = 9 000 mk/mån

Den pensionsgrundande lönen för deltidarbetet = 4 900 mk/mån

Minskningen i förvärvsinkomsten = 9 000 mk/mån - 4 900 mk/mån = 4 100 mk/mån

APL-ålderspensionen efter deltidspensionen 1.6.2001

Heltidsarbete 1.7.1965 - 30.5.1994 $\frac{347 \times 9\,000}{800} = 3\,903,75$ mk/mån

Deltidsarbete 1.6.1994 - 31.12.1995 $\frac{19 \times 4\,900}{800} = 116,38$ mk/mån

1.1.1996 - 30.5.2001 $\frac{65 \times 4\,900}{480} = 663,54$ mk/mån

Deltidspensionstiden 1.6.1994 - 30.5.2001 $\frac{84 \times 4\,100}{800} = 430,50$ mk/mån

Ålderspension sammanlagt 5 114,17 mk/mån

Juridiska avdelningen och
planerings- och kalkylavdelningen

28.6.1993

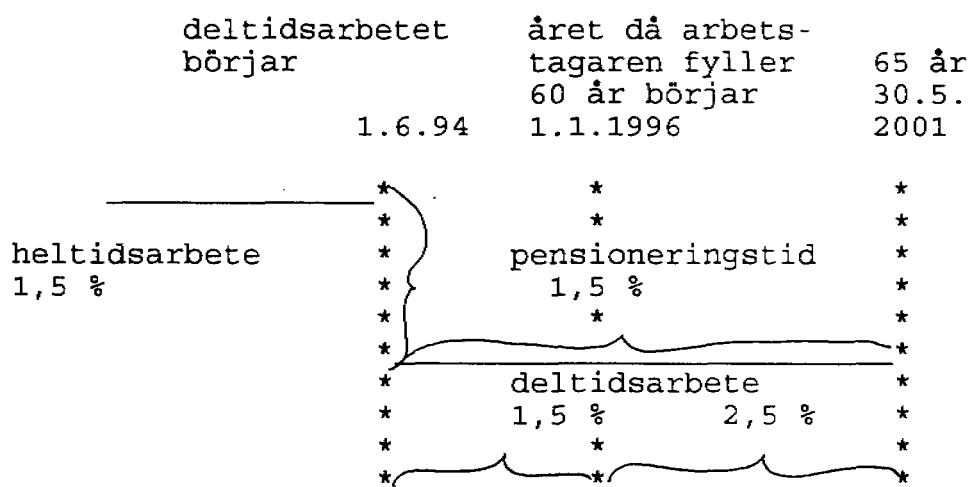
Automatiskt avbrytande av arbetsförhållande, som träder i kraft 1.1.1994, och som arbetstagare som närmar sig pensionsåldern haft beaktas inte i beräkningen.

Det nya automatiska avbrytandet gäller arbetstagare som fyllt 54 år. Förutsättningen för att ett arbetsförhållande skall avbrytas är att APL-arbetsförhållandet fortgått utan avbrott minst tio år (2 § 5 mom. APL). Ärendet behandlas noggrannare i cirkulär A 30/93.

På deltidspension inverkar automatiskt avbrytande så att den stabiliserade inkomstnivån, som minskningen i förvärvsinkomsten jämförs med, bestäms för den tid som följer efter det automatiska avbrytandet, om arbetsförhållandet fortgått minst sex månader och om förmånlighetsjämförelsen som gäller automatiskt avbrytande inte leder till annat resultat.

Då en arbetstagare går i deltidspension avbryts APL-arbetsförhållandet. Om ett arbetsförhållande på heltid fram till avbrytandet inte fortgått tio år, kan automatiskt avbrytande enligt 2 § 5 mom. APL inte företas efter att deltidspensionen börjat.

Situationen i exemplet åskådliggörs enligt följande figur:

2.5

Förhöjningskoefficienterna försvinner

I samband med lagändringen upphävs stadgandet i 7 § 6 mom. APL enligt vilket den pensionsgrundande lönen eller arbetsinkomsten för förvärvsarbete som är samtidigt med deltidspensionen skall höjas med åldersklasskoefficienten vid beräkningen av annan pension

Juridiska avdelningen och
planerings- och kalkylavdelningen

28.6.1993

som beviljas som fortsättning på deltidspension.

Förhöjningskoefficienterna gäller fortfarande de deltidspensioner i vilka deltidspensionen börjat före 1.1.1994. Sådan deltidspensionstagare intjänar dock dessutom fr.o.m. 1.1.1994 pension av deltidsarbete enligt den förhöjda tillväxtprocenten 2,5 %.

2.6.

Arbetstagares pensionsavgift avdras

Vid beräkning av minskning i förvärvsinkomsten dras arbetstagarens pensionsavgift av från den pensionsgrundande lönen för heltidsarbete. Den dras även av från förvärvsinkomsten av deltidsarbete.

3

Ny ansökningsblankett

För ansökan av deltidspension har en separat blankett utarbetats (OE-blankett) som tagits i bruk 1.4.1993. Blanketten finns som bilaga till cirkulär A 20/93.

4

Ikraftträdande

De nya stadgandena tillämpas om pensionen börjar 1.1.1994 eller senare.

För den tid som arbetstagaren fått deltidspension tillväxer pensionen endast i de fall då pensionen börjat efter att den nya lagen trätt i kraft. För deltidspension som börjat tidigare tillväxer pensionen inte heller fr.o.m. 1.1.1994 utan vid beräkning av den ålderspension som senare skall beviljas höjs den pensionsgrundande lönen eller arbetsinkomsten med samma koefficienter som förut.

Om arbetstagare vars deltidspension avslutats före 1.1.1994 på nytt beviljas deltidspension inom sex månader från avslutandet, beviljas pensionen enligt tidigare grunder och stadganden.

Om det förflutit mer än sex månader från avslutandet beräknas pensionen enligt de nya grunderna och stadgandena, om pensionen börjar 1.1.1994 eller senare.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Pentti Koivisto

Helena Tapio

Juridiska avdelningen och
planerings- och kalkylavdelningen

TABELL ÖVER VILLKOREN FÖR DELTIDSPENSION

Lag	APL	StPL	KTAPL
Ålder	58	58	58
Förvärvsarbete	Heltidsarbete under 12 av de senaste 18 mån, normal maximitid för heltidsarbete eller 35t/vecka	Heltidsarbete under 3 av de senaste 5 åren, varav 6 mån omedelbart före avgång	Heltidsarbete under 3 av de senaste 5 åren, varav 6 mån omedelbart före avgång
Arbetshistoria	Grundpension enligt 8 § 4 mom. APL skall ha intjänats under minst 5 av de föregående 15 åren	Heltidsarbete under 3 av de senaste 5 åren, varav 6 mån omedelbart före avgång	Heltidsarbete under 3 av de senaste åren, varav 6 mån omedelbart före avgång
Förhindrande pension	Får inte grundpension enligt 8 § 4 mom APL	Får inte grundpension enligt 8 § 4 mom APL	Får inte grundpension enligt 8 § 4 mom APL
Återstående tid	Rätt till återstående tid	Rätt till återstående tid	Rätt till återstående tid
Nedgång i arbetstiden	Återstående arbetstid 16-28 t/vecka	-	-
Inkomstbortfall	Återstår 35-70 % av inkomsterna av heltidsarbetena	Återstår 40-60 % av inkomsterna av heltidsarbetena	Återstår 40-60 % av inkomsterna av heltidsarbetena
Avbrott i arbete	Deltidsarbetet får inte avbrytas för en längre tid än 6 veckor	Deltidsarbetet får inte avbrytas för en längre tid än 6 veckor	Deltidsarbetet får inte avbrytas för en längre tid än 6 veckor
Belopp	50 % av inkomstbortfallet	50 % av inkomstbortfallet	50 % av inkomstbortfallet
Maximibelopp	75 % av det intjänade pensionsskyddet	75 % av det intjänade pensionsskyddet	75 % av det intjänade pensionsskyddet